

บทความวิจัย

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย
ในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Community Participation in Tourism Safety Management in Koh Phangan,
Surat Thani Province

วันที่รับบทความ (Received) : 17 มีนาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 12 พฤษภาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 14 มิถุนายน 2568

ศุภัทธญา วีระกุล¹

Supatchaya Weerakul

ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Assistant Professor, Faculty of Law, Suratthani Rajabhat University

เลขที่ 272 หมู่ที่ 9 ถนนสุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

No. 272 Moo 9, Suratthani-Nasan Road, Khunthale Subdistrict,

Mueang District, Suratthani Province 84100

E-mail: kunnayaom@hotmail.com

วชิรวิชัย อธิธินาสุวิชัย² *

Vachiravitch Ittithanasuphavitch

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโศกราช

Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University, Srithammasokaraj Campus.

เลขที่ 128 หมู่ที่ 6 ถนนนครศรีฯ-ร่อนพิบูลย์ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม นครศรีธรรมราช 80000.

No. 128 Moo 6, Nakhon Si Thammarat-Ron Phibun Road, Na Phru Subdistrict,

Phra Phrom District, Nakhon Si Thammarat 80000.

E-mail: vachiravitch.itt@mbu.ac.th

¹ ผู้นิพนธ์หลัก (first author)

² ผู้นิพนธ์ร่วม (co-author)

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยและขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะการจัดงานฟูลมูนปาร์ตี้ แต่สิ่งที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นด้านที่มีคะแนนเกือบต่ำที่สุดในภูมิภาคอาเซียนเพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพการท่องเที่ยว ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาความเรียง พบว่า

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน ได้รับผลพวงมาจากการเดินทางเข้ามาเที่ยวไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติน้อยลง เนื่องจากมีปัจจัยลดทอนการเดินทางของนักท่องเที่ยวบางส่วนโดยเฉพาะกระแสลบด้านความปลอดภัยในการเดินทางเที่ยวไทย จึงทำให้เกิดสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน

2. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ต้องเข้ามามีทั้ง 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน โดยส่วนที่จำเป็นต้องมีการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัย การพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านเครือข่าย การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา; การมีส่วนร่วม; การจัดการท่องเที่ยว; ปลอดภัย; เกาะพะงัน

Abstract

Tourism is a significant industry that contributes substantially to Thailand's economy, especially through events such as the Full Moon Party. However, one crucial issue that requires greater attention is the safety and security of tourists, as Thailand receives one of the lowest safety ratings in the ASEAN region—a key component in determining the quality of tourism. Therefore, this research aims to study and analyze unsafe tourism situations in Koh Phangan, examine the participation of community leaders and stakeholders in managing tourism safety, and propose guidelines to enhance community participation in safe tourism management in the area.

This qualitative study utilized document analysis and in-depth interviews with key informants. A semi-structured interview guide was employed as the research instrument, and data were analyzed using content analysis. The findings revealed that:

1. The unsafe tourism conditions in Koh Phangan have been affected by the decline in international tourist arrivals, primarily due to negative perceptions regarding safety in Thailand, which has led to growing concerns among visitors.
2. The participation of community leaders and stakeholders in tourism safety management in Koh Phangan, Surat Thani Province, was found to involve four key stages: (1) participation in decision-making, (2) participation in implementation, (3) participation in benefit-sharing, and (4) participation in evaluation.
3. The proposed guidelines for improving community participation in safe tourism management include enhancing safety-related engagement, strengthening participation in network collaboration, and increasing involvement in policy-making processes.

Keywords: development guidelines; community participation; tourism management; safety; Koh Phangan

1. บทนำ

การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้มหาศาลให้แก่ประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก การขยายตัวของการท่องเที่ยวมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญแล้วยังมีส่วนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง การค้าการลงทุน รวมถึงการสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยภาคการท่องเที่ยวถือเป็นเครื่องยนต์หลักที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยตลอดหลายปีที่ผ่านมาซึ่งสะท้อนจากรายได้จากจากท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2562 อยู่ที่ 3.0 ล้านล้านบาท (ร้อยละ 17.8 ของ GDP) นอกจากนี้ ยังช่วยให้เกิดการจ้างงานภายในประเทศด้วย โดยใน พ.ศ. 2562 พบว่า มีจำนวนแรงงานในที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว จำนวน 4.4 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.6 ของการจ้างงานทั้งหมด ใน พ.ศ. 2563-2564 ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยชะลอตัวอย่างชัดเจน อย่างไรก็ดี ในช่วง 5 เดือนแรกของ พ.ศ. 2565 การท่องเที่ยวของไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น สะท้อนจากตัวเลขเบื้องต้นที่รายงานโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาว่า มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทยแล้ว จำนวน 1.1 ล้านคน (วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2565 ถึง วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2565) แม้จะอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 แต่ถือว่าเป็นตัวเลขที่สูงกว่าทั้ง พ.ศ. 2564 ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพียง 4.3 แสนคน สอดคล้องกับจำนวนผู้เยี่ยมเยือนไทยในช่วง 4 เดือนแรก พ.ศ. 2565 อยู่ที่ 62.7 ล้านคน ขยายตัวจากช่วงเดียวกันปีก่อนที่ร้อยละ 87.60 ทั้งนี้ คาดว่าใน พ.ศ. 2565 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทยอยู่ที่ 6.1 ล้านคน (กาญจนา จันทะจิต, พิมพ์พารณ์ สุทธิพลวง, ธัญลักษณ์ โกษาเสวียง และศุภชัย ธรรมสุจริต, 2565)

สำหรับปัจจัยสนับสนุนของการท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้แก่ 1) การมีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยว (จุดยุทธศาสตร์และศูนย์กลางการขนส่งภายในภูมิภาค ความพร้อมทางด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกกลุ่ม ความพร้อมในด้านขีดความสามารถ ทางด้านการแข่งขันในด้านการท่องเที่ยว) และ 2) นโยบายภาครัฐ เช่น เราเที่ยวด้วยกัน ทวีร์เที่ยวไทย เป็นต้น ขณะที่ปัจจัยกดดันของการท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้แก่ 1) ความเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต 2) การดำเนินนโยบายการเดินทางต่างประเทศของประเทศต้นทางเพื่อควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19, 3) ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน รวมถึงมาตรการคว่ำบาตรรัสเซียโดยหลายประเทศ 4) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 5) ปัญหาเรื่องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ 6) ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังมีปัญหาในส่วนของการสร้างที่ไม่สมดุล (กาญจนา จันทะจิต และคณะ, 2565)

สำหรับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเดินทางและการท่องเที่ยวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่ง World Economic Forum (WEF) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการเดินทางและการท่องเที่ยวของประเทศต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 34 ของโลก อันดับ 3 ในภูมิภาคอาเซียน รองจาก สิงคโปร์และมาเลเซีย (สลิล พิงพัฒนานุกุล, 2565) สำหรับด้านที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบเมื่อ

เปรียบเทียบภายในภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยวและอีกจุดแข็งหนึ่ง คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ แต่อย่างไรก็ตาม ชัดความสามารถในด้านอื่น ๆ ไทยยังคงเป็นรองประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน เช่น ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบกและทางน้ำ และด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจตามลำดับ (สลิล พิงพัฒนานุกุล, 2565) และสิ่งที่ไทยควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ ด้านความมั่นคงปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นด้านที่มีคะแนนเกือบท่ำที่สุดในภูมิภาคอาเซียน (สลิล พิงพัฒนานุกุล, 2565) ทั้งนี้ องค์การการท่องเที่ยวโลกซึ่งเป็นองค์การที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวนานาชาติกล่าวว่า ความปลอดภัยและความมั่นคงเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพการท่องเที่ยว โดยบุคลากรทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เกิดขึ้นในภาคการท่องเที่ยว โดยประเทศไทยมีพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติและมีอำนาจอื่น ๆ ในการกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว โดยกรมการท่องเที่ยวได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561-2564 มุ่งพัฒนาให้การท่องเที่ยวมีคุณภาพและเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระจายรายได้สู่ชุมชนลดความเหลื่อมล้ำโดยในการขับเคลื่อนแผนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดจะมีตัวชี้วัดที่ระดับยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ช่วยในการกำกับติดตามผลสัมฤทธิ์ของงานเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่เป็นประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรม “ฟูลมูนปาร์ตี้” (Full Moon Party) ที่จัดขึ้นทุกคืนวันพระจันทร์เต็มดวงที่หาดรีน โดยผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวภายในเกาะเป็นผู้จัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่มุ่งการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่น (Integrated Provincial Administration Committee Surat Thani, 2014) เกาะพะงันจึงเหมาะที่จะส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นการกระจายรายได้ และงานฟูลมูนปาร์ตี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก (อิสระพงษ์ พลธานี และอุมาพร บุญเพชรแก้ว, 2561) ใน พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมามีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาที่เกาะพะงันกว่า 1 ล้านคน สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นราว 2,000 ล้านบาท ในจำนวนดังกล่าวพบว่า นักท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 75 (ประมาณ 825,000 คน) เดินทางมาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม Full Moon Party

นอกจากนี้ เกาะพะงันยังมีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและป่าไม้ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น ชายหาดที่สวยงาม น้ำตก และแหล่งดำน้ำ ซึ่งล้วนเป็นทรัพยากรสำคัญสำหรับการท่องเที่ยวของเกาะพะงัน

อย่างไรก็ตาม การเติบโตของการท่องเที่ยวในเกาะพะงันนำมาซึ่งความท้าทายหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว ซึ่งมีความซับซ้อนเนื่องจากมีหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในพื้นที่ ได้แก่ ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจภูธร ตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงานความมั่นคง พัฒนาชุมชน อุทยาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การทำงานที่ทับซ้อนและขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานเหล่านี้ ส่งผลให้การจัดการท่องเที่ยวและความปลอดภัยในพื้นที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากการศึกษาของวิวัฒน์ จันทรกึ่งทอง (2558) เรื่อง ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน ด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ การเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยเข้มงวดขึ้น เช่น เพิ่มการติดตั้งกล้องวงจรปิดและจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อป.พร.) ตรวจตราบริเวณแหล่งท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง โดยเฉพาะในช่วงที่มีการจัดงานปาร์ตี้ฟูลมูนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงันต่อไปประกอบกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวสามารถพิจารณาเทียบเคียงได้จากสถิติฐานความผิดอาญาทั่วประเทศ ซึ่งใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศสถานีตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า จำนวนคดีความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 อยู่ที่ 69,759 คดี ลดลงจาก พ.ศ. 2563 ที่มีจำนวน 82,994 คดี หรือคิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 15.9 และลดลงจาก พ.ศ. 2563 ที่มีจำนวน 92,262 คดี หรือคิดเป็นร้อยละ 10.05 สะท้อนให้เห็นถึงอัตราการเกิดคดีความผิดทางอาญาที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอัตราการเกิดของคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับร่างกายและทรัพย์สินจะมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงถือว่าอยู่ในระดับที่สูงและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมายังประเทศไทย ดังนั้น ในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน พ.ศ. 2565 ยังคงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย

จากการศึกษาของพิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์ และคณะ (พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์, กนกวรรณ แก้วอุไทย, สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์, ฉัตรชัย เงินแสงสรวย และกฤษณะเดช เจริญสุธาสิณี, 2561) เรื่อง การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการของเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยโดยเฉพาะด้านการขับขี่ยานพาหนะที่นักท่องเที่ยว บางส่วนไม่มีความชำนาญ และมาใช้บริการยานยนต์เป็นครั้งแรกที่เกาะพะงัน การไม่สวมหมวกนิรภัย ความมึนเมา เป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดอุบัติเหตุและก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก นอกจากนี้ ปัจจุบันมีการจัดกิจกรรมปาร์ตี้อื่น นอกเหนือจากงาน Full Moon Party ขึ้นอยู่กับสถานที่ เช่น ฮาล์ฟมูนปาร์ตี้ Halfmoon Festival เป็นงานปาร์ตี้ที่จัดขึ้นกลางป่าบนเกาะทุก ๆ สองสัปดาห์ และแยกจัดกิจกรรมออกไปในหลายพื้นที่ ซึ่งหากยังไม่มีการควบคุมอาจเกิดผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของเกาะพะงัน

ดังนั้น จากปัญหาการวิจัยดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ปลอดภัย เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวและรองรับการขยายฐานนักท่องเที่ยวให้หลากหลายมีการบูรณาการทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม การกระจายรายได้ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินเพื่อใช้เป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะพะงันให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

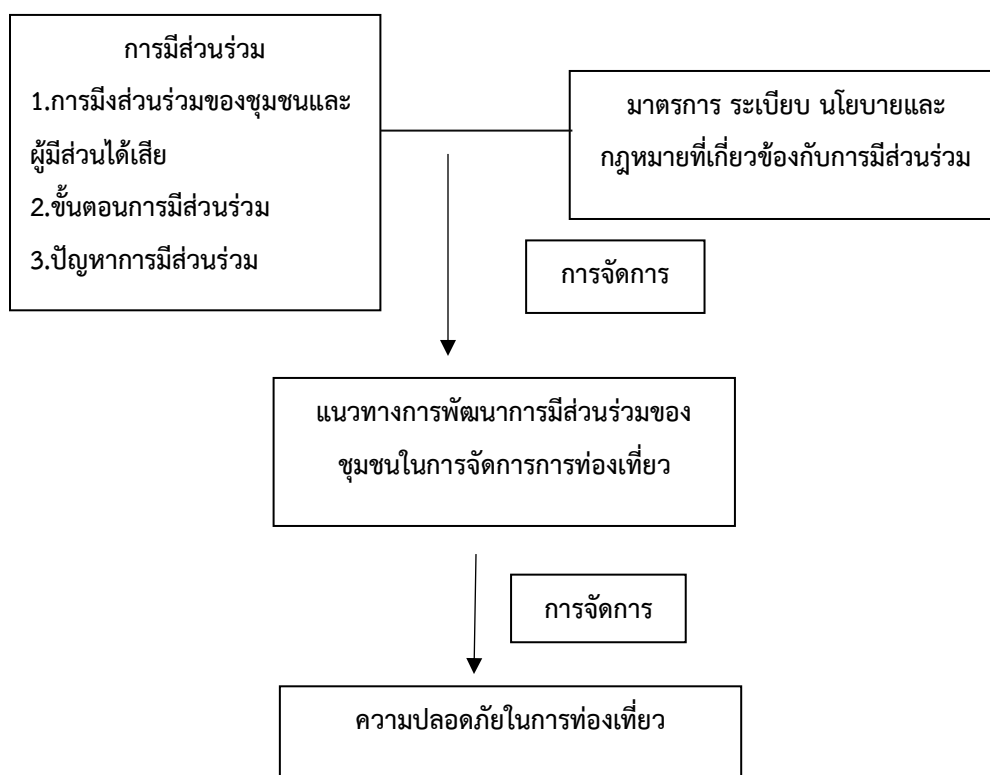
1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการ บทความวิจัย บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ ระเบียบต่าง ๆ และยังรวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน และเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคลเพื่อเป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการถามเชิงลึกและตอบอย่างละเอียดถี่ถ้วนและจะถามถึงเหตุผลด้วยเพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ผลการวิจัย

จากการศึกษาปรากฏผลการวิจัยตาม วัตถุประสงค์และมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

5.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน

จากการศึกษาเอกสารย้อนหลังเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทย พบว่า การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทยมีแนวโน้มการขยายตัวลดลง รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทยมีแนวโน้มการขยายตัวลดลง วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทยลดลง โดยในขณะที่การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อคนต่อวันมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ทิศทางแนวโน้มการขยายตัวตลาดของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทย ในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจากเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และอเมริกา มีอัตราการขยายตัว ชี้นเล็กน้อย ส่วนนักท่องเที่ยวจากเอเชียใต้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงสุดในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่น มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง (กรมการท่องเที่ยว, 2565) ดังนั้น ประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มอัตราการเติบโตของการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และสินค้าท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ กลุ่ม เอเชียใต้และเอเชียตะวันออก ตลอดจนมาตรการอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าประเทศ และเพิ่ม มาตรการด้านความปลอดภัยเพื่อสร้างความมั่นใจในการท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น แต่อย่างไรก็

ตาม จากที่เกาะพะงันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากนั้นโดยพบว่า นักท่องเที่ยวชายโสดที่จบการศึกษาและมีงานทำแล้วชื่นชอบกิจกรรมผจญภัยมากกว่านักท่องเที่ยวหญิง ซึ่งมองหาการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัยมากกว่า นักท่องเที่ยวเจนวายหรือวัยรุ่นที่ทำงานซึ่งมีรายได้และเก็บออมเงิน มีกำลังซื้อและกระตือรือร้นที่จะเดินทางมากกว่าคนรุ่นอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามที่โสดซึ่งเป็นอิสระ (ยังไม่มีครอบครัว) มักมีอิสระในการตัดสินใจบางส่วนนิยมเดินทางแบบแบกกระเป๋า (Backpackers) ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้อาจเดินทางบ่อยกว่าใช้จ่ายมากกว่า และพักค้างคิณานานกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่แต่งงานแล้ว (Sunthorn Boonkaew, Somnuk Aujirapongpan, Neeranat Kaewprasert Rakangthong, Nattakorn Potiyaa, Jaturon Jutidharabongse, 2011)

จากการศึกษาของวิวัฒน์ จันทรกิจทอง (2558) เรื่อง ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสิริรัตน์ นาคแป้น (2555) ที่พบว่า แรงจูงใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการมาท่องเที่ยวเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสัมพันธ์กับความกังวลด้านความปลอดภัย โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เกาะพะงันประสบกับสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยหลายกรณี เช่น คดีฆาตกรรมหั่นศพนักท่องเที่ยวสัญชาติสเปน จากกรณีที่มีเหตุการณ์นายแดเนียล ซานโซ อายุ 29 ปี สัญชาติสเปน ก่อเหตุฆ่าหั่นศพ นายเอ็ดวิน อารีต้า อายุ 44 ปี สัญชาติโคลอมเบีย ซึ่งเป็นศิษย์แพทย์ โดยลงมือก่อเหตุฆาตกรรมหั่นศพแยกชิ้นส่วนไปทิ้งถังขยะอย่างเหี้ยมโหด ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการลงมือก่อเหตุของชาวต่างชาติที่เลือกใช้พื้นที่บนเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงมือก่อเหตุอย่างเหี้ยมโหดจนเป็นข่าวดังไปทั่วทั้งในประเทศและต่างประเทศ (กองสารนิเทศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566) เหตุการณ์ข่มขืนนักท่องเที่ยวชาวนอร์เวย์ ที่มาท่องเที่ยวงานฮาฟมูนปาร์ตี้ หมู่ 3 ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน หลังจากนั้นได้กลับไปยังที่พักพบว่า กระเป๋าเงินที่พกติดตัวได้หายไป จึงเดินไปตามถนนย้อนกลับไปยังบริเวณงานเพื่อออกตามหาระหว่างทางได้พบกับคนร้ายขี่รถจักรยานยนต์ไม่ทราบยี่ห้อ หมายเลขทะเบียน ทำให้เป็นพลเมืองดีอาสาขี่รถพาผู้เสียหายออกตามหากระเป๋าเงิน แต่ผู้เสียหายสังเกตว่าคนร้ายน่าจะขี่รถออกนอกเส้นทาง จึงบอกให้หยุดรถคนร้ายไม่ยอมหยุดและคนร้ายได้ใช้กำลังทำร้ายและข่มขืนก่อนจะขี่รถจักรยานยนต์หลบหนีไป (หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ 16 พฤษภาคม 2562) กรณีอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งทั้งที่เกิดจากประชาชนในพื้นที่ หรือเกิดจากนักท่องเที่ยวที่นิยมเช่ารถจักรยานยนต์จากผู้ประกอบการให้เช่าแล้วนำไปขับท่องเที่ยวบนเกาะ ซึ่งอุบัติเหตุมักมีสาเหตุจากความไม่ชินเส้นทาง สภาพถนนหนทางที่มีการก่อสร้างหรือขยายถนน กฎจราจรที่กำหนดลักษณะการขับขี่ที่แตกต่างกัน รวมไปถึงปัจจัยหลัก คือ ความมีสมาธิส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทางถนนบ่อยครั้ง จะเห็นได้ว่า จากการศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของนักท่องเที่ยว คือ ภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัย

อุบัติเหตุ อาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวไม่มั่นใจในการเดินทางและเลือกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางอื่นแทน

ส่วนประเด็นสำคัญ คือ การท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะพะงันมีความปลอดภัยหรือไม่นั้น จากการลงเก็บข้อมูลวิเคราะห์ได้ว่า เกาะพะงันซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับสากลและจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่เดินทางมาท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของทั้งภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีบทบาทสำคัญในการรับแจ้งเหตุต่าง ๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น ถึงแม้จะมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแต่ก็มีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าวโดยปัจจัยที่เป็นอุปสรรคการเติบโตของนักท่องเที่ยวอย่างเห็นได้ชัด คือ ภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยเหตุใดความปลอดภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญเนื่องสภาพปัญหาด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการคุ้มครองผลประโยชน์ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้มอบหมายให้กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีภารกิจและหน้าที่ในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว และทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติ กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะการบูรณาการ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่เพียงพอจึงต้องมีการนำการมีส่วนร่วมของชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

5.2 การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน

การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) เป็นกระบวนการที่ประชาชนมีโอกาสมิมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา ซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การติดตามและประเมินผล และการได้รับประโยชน์ (Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. ,1981) ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสำรวจผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการมีส่วนร่วมขั้นใด และอย่างไรนั้นผลการสำรวจพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน ต้องเข้ามามีทั้ง 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการจัดการหรือกำหนดระบบของโครงการซึ่งเป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่จะเป็นไปได้ ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน เป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกว่าเราเป็นเจ้าของกิจกรรม โดยในขั้นตอนนี้ผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยนั้นก็เข้ามามีส่วนร่วมเช่นกัน โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อระดมความคิดเห็นว่าเราจะมีการสร้างความปลอดภัยอย่างไรให้แก่นักท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้นทางผู้นำและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ทุกคนก็จะได้รับร่วมกันเพราะมันคือผลประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ ซึ่งผลประโยชน์ในที่นี้คือ ความปลอดภัย การสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีการท่องเที่ยวในเกาะก็จะดีไปด้วย

ขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ขั้นตอนนี้เป็นารวัดผลประเมินผลการดำเนินงานเพื่อ หาข้อดี ข้อด้อย ข้อเด่น ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ว่ามีปัญหอะไรบ้างที่เราต้องดำเนินงานร่วมกันเพื่อแก้ไขอีก ครั้งหรืออดช่องว่างอีกครั้ง

ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัย ยังคงมีข้อจำกัดในหลายกรณี เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจมีข้อจำกัดด้านกำลังพลไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงมีเทศกาล ขณะที่ฝ่ายปกครองและท้องถิ่นมักมีความขัดแย้งเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่ ส่วนเจ้าหน้าที่อุทยานมีอำนาจจำกัดเฉพาะในเขตอุทยานและปฏิบัติงานในเชิงรับหรือป้องกันพื้นที่อุทยานมากกว่าภารกิจด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนฝ่ายความมั่นคงมักเข้ามาเฉพาะเมื่อเกิดเหตุรุนแรงแล้ว ขาดการป้องกันเชิงรุก นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการแบ่งปันข้อมูลที่เป็นระบบ และการมีส่วนร่วมของประชาชนมักถูกจำกัดเป็นเพียงผู้รับนโยบายมากกว่าร่วมกำหนดนโยบาย ระบบการแจ้งเตือนภัยและการติดตามผลยังไม่เป็นระบบเดียวกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน ส่งผลให้มาตรการรักษาความปลอดภัยไม่สามารถครอบคลุมได้อย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งเกาะ

สิ่งที่สำคัญที่ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ คือ ความปลอดภัยที่มีมาตรฐานสากล หากทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว หากไม่ตระหนักถึงความปลอดภัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบตามมา อาทิ ผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยว เช่น การลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยว การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวลดลง ระยะเวลาของการอาศัยในสถานที่ ที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวน้อยลง ตามมาด้วยผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เช่น ยกเลิกการจอง ที่พัก ตัวเครื่องบินและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ถูกยกเลิก ตามมาด้วยผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเหตุการณ์ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่าง มหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจ ผลกระทบเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการท่องเที่ยวในการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นโดยเฉพาะสมาชิกชุมชนในพื้นที่ชนบทของประเทศกำลังพัฒนา

ปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสอบถามผู้ให้ข้อมูลพบว่า ปัญหาดังนี้ ปัญหาการขาดความรู้และความสำคัญของการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน และภาคประชาชน อาจจะขาดประสบการณ์ในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่รัฐ เอกชนและภาคประชาชนที่ยัง

บูรณาการกันไม่เต็มที่ ปัญหาด้านความพร้อมของภาครัฐ ก็ยังเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน โดยเฉพาะการขาดการสนับสนุนทรัพยากร เช่น งบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือ บุคลากรที่มีความสามารถและมีความรู้ เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ อาจจะมีการสนับสนุนงานที่ไม่เพียงพอ เช่น การสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐหรือหน่วยงานภายนอกด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ภาครัฐต้องการให้ สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน ตลอดจนปัญหาข้อบังคับต่าง ๆ ที่อาจจะยังไม่เอื้ออำนวยความสะดวกมากทำให้การดำเนินงานบางขั้นตอนของการมีส่วนร่วมนั้นล่าช้าไป เพราะบางครั้งต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด หากข้อบังคับของรัฐยังเป็นอุปสรรคเช่นนี้ก็จะทำให้การมีส่วนร่วมหยุดชะงักหรือล่าช้าออกไป

5.3 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน โดยส่วนที่จำเป็นต้องมีการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัย โดยเฉพาะความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ถึงแม้จะมีกลไกในการดูแลความปลอดภัยและการตอบสนอง ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน แต่ก็อาจจะไม่เพียงพอต่อการดูแลนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยหน้าที่หลักในการรักษาความปลอดภัยคือเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงอาจจะมีการบูรณาการกับภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาครัฐในการช่วยเหลือ สอดส่อง ดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว (เทศกิจ, อปพร.)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน โดยส่วนที่จำเป็นต่อมา คือ การพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านเครือข่าย เพราะพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านการสร้างเครือข่ายเป็นสิ่งที่ดี มีส่วนสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรภายนอกให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน เนื่องจากทรัพยากรบางอย่างต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกและยังเป็นการสร้างเครือข่ายที่ช่วยเหลือกันเพื่อร่วมมือกันพัฒนาสังคมให้ปลอดภัย นอกจากนี้ เครือข่ายจะเป็นแนวทางในการชี้แนะ สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยได้อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การทำงานแบบเครือข่ายก็ย่อมมีปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปสรรคสำคัญในประเด็นแรก คือ ผู้นำชุมชนที่สร้างวิสัยทัศน์ที่ดีให้คนในชุมชนเข้าใจและเห็นแนวทางในการทำงานร่วมกันเพราะคนในชุมชนมีความหลากหลาย หากผู้นำชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ให้ความร่วมมือ ไม่เข้าใจจะทำให้การพัฒนาการทำงานซึ่งมีส่วนร่วมก็จะสะดุด ไม่ราบรื่น แต่ถ้าผู้นำชุมชนสามารถเป็นหลักในการพาทำเป็นที่ปรึกษาช่วยคิดแก้ปัญหาการดำเนินงานก็จะเป็นไปด้วยดี อย่างไรก็ตาม แม้ความพยายามมุ่งเป้าไปที่การให้โอกาสแก่ชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมอย่างมี ความหมายในโครงการริเริ่มการพัฒนาที่มุ่งเป้าไปที่การพัฒนาของตนเองการมีส่วนร่วมของชุมชนยังคงเป็นความท้าทาย ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งกล่าวว่า “...ถ้าเราสามารถสร้างและขยายเครือข่ายด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมกับหน่วยงานอื่น ชุมชนอื่น ก็จะทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมเป็นประโยชน์มากขึ้น สามารถนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ สามารถนำแนวคิดของชุมชนอื่น รวมถึงพื้นที่อื่น มาใช้ในการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวได้...” แนวทางต่อมาที่ต้องมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน คือ การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย โดยในประเด็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย ซึ่งความปลอดภัยและความมั่นคงเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นต้องมีรากฐานที่สำคัญมาจากการจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ดีโดยทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เกิดขึ้นในภาคการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบายด้านความปลอดภัยในแต่พื้นที่หรือในแต่ละท่องเที่ยวเพื่อการจัดการความปลอดภัยที่เป็นนโยบายและแผนปฏิบัติต้องเป็นในทิศทางเดียวกันสำหรับการบริหารทุกระดับ ด้านแนวทางในการจัดการความปลอดภัยประกอบด้วยมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยทางน้ำ มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการถูกหลอกลวงเอาเปรียบ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

สถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงันมีความเชื่อมโยงกับภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยซึ่งเป็นปัจจัยลบที่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวจากจีนที่มีการฟื้นตัวช้า เนื่องจากทัศนคติที่มองว่าการมาเที่ยวประเทศไทยไม่ปลอดภัย ซึ่งเกิดจากข่าวลือเชิงลบบนสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบกับเหตุการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่เกาะพะงัน เช่น คดีฆาตกรรมพันศพนักท่องเที่ยวสัญชาติสเปน กรณีทำร้ายร่างกายนักท่องเที่ยวชาวโปรตุเกส และกรณีข่มขืนนักท่องเที่ยวชาวสวีเดน เป็นต้น เหตุการณ์เหล่านี้ส่งผลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยและเกาะพะงันโดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดของ Kurez & Prevorsek (2015) ที่ระบุว่าผลกระทบจากการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวส่งผลต่อสถานที่ท่องเที่ยว พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม

ในการแก้ไขปัญหาเพื่อความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงันนั้นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนบนพื้นที่ รวมถึง ผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการท่องเที่ยวต้องมีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานร่วมกันและต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1981) และแนวคิดขั้นตอนการมีส่วนร่วมของอรัญญิก (2552) ที่เน้นว่าการมีส่วนร่วมต้องเกิดขึ้นอย่างครบ

วงจร ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล จึงจะเกิดความยั่งยืน

ปัญหาในการมีส่วนร่วมที่พบในพื้นที่เกาะพะงัน ส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความรู้และความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน รวมถึงความไม่พร้อมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ali S. Hyasat (2023) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวไม่เพียงพอเนื่องจากขาดความตระหนักในบทบาทของตนเอง และคุณภาพชีวิตเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน ควรมุ่งเน้นใน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัย การพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านเครือข่าย และการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬาลักษณ์ พันธัง (2561) ที่พบว่า รูปแบบและแนวทางการจัดการความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วยมาตรการด้านการเฝ้าระวังความปลอดภัย การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการปราบปราม โดยต้องอาศัยการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

ทั้งนี้ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะของพื้นที่ซึ่งเป็นเกาะและเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก โดยอาศัยนวัตกรรมความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัย เช่น SNAP Platform, โดรนกู้ภัยระยะไกล และตู้แดง SOS เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

7. สรุป

สำหรับเกาะพะงัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากนั้นจึงทำให้เกิดสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี อาทิ กรณีคดีฆาตกรรมหั่นศพนักท่องเที่ยวสเปน ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวมองว่า ประเทศไทยไม่ปลอดภัยทำให้นักท่องเที่ยวไม่มั่นใจในการเดินทางและเลือกเดินทางไปจุดหมายปลายทางอื่นแทน ทั้งนี้ การท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะพะงันมีความปลอดภัยหรือไม่นั้น พบว่า เกาะพะงันมีมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันความปลอดภัยเป็นเบื้องต้น เนื่องจากมีจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่เดินทางมาท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของทั้งภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชน ถึงแม้จะมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแต่ก็มีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์กล่าว แต่อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้มอบหมายให้กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว กองบัญชาการตำรวจ

สอบสวนกลางมีภารกิจและหน้าที่ในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวและทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะการบูรณาการ ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงันโดยส่วนที่จำเป็นต้องมีการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัยต้องมีการบูรณาการกับภาครัฐ ภาคประชาสังคมและภาครัฐในการช่วยเหลือ สอดส่อง ดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเกาะพะงันที่มีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่ล่องไหลเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะพะงัน

ดังนั้น ถึงแม้จะมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน แต่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อยต้องได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น สถานีตำรวจภูธรอำเภอ เกาะพะงันในด้านงานจราจร งานป้องกันและปราบปราม งานสืบสวน งานสอบสวน งานมวลชนสัมพันธ์และเทศบาลได้เตรียมความพร้อมทั้งบุคลากรและเครื่องมือเครื่องใช้ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษา ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง (เทศกิจ, อปพร.) รวมถึงการจัดเวรยามและเวรวิทยุสื่อสารปฏิบัติหน้าที่ ตลอด 24 ชั่วโมง แนวทางต่อมา คือ การพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านเครือข่าย การสร้างความร่วมมือระหว่าง ชุมชน องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรภายนอกให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน เนื่องจากปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยมีผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยและการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวทำให้ส่งผลกระทบต่อรายได้จากการท่องเที่ยว การจ้างงานในภาคธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร มวลรวมภายในประเทศ การแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยให้ภาค ประชาชน ภาคประชาสังคมและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบาย ด้านความปลอดภัยในแต่พื้นที่หรือในแต่ละท่องเที่ยว เพราะนโยบายนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยว มีความตื่นตัวและกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างนโยบายด้านความปลอดภัยให้ครอบคลุมโดยโดยมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ ถ้าการท่องเที่ยวปลอดภัยประชาชนก็จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น มาตรการที่เป็นมาตรฐานก็จะคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวได้

8. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในพื้นที่เกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญและเร่งด่วนดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลในฐานะผู้ดูแลและผู้บริหารประเทศ ควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย เช่น นวัตกรรม SNAP Platform (รวมศูนย์กล้อง AI เพื่อป้องกันการแออัดของจำนวนคนในพื้นที่ สามารถระบุลักษณะและตรวจสอบการเข้าออกของสถานที่ รวมถึงแจ้งเตือนเมื่อมีการเข้า-ออกสถานที่นอกเวลาทำการ) นวัตกรรม

โนวีพลัส: โดรนกู้ภัยระยะไกลเพื่อความปลอดภัยทางทะเล” ระบบอากาศยานไร้คนขับเพื่อการกู้ภัยและความมั่นคงทางทะเล สามารถบรรเทาทุกอุปสรรคที่จำเป็นต่อผู้ประสบภัย รวมถึงนวัตกรรมตู้แดง SOS ตู้แจ้งความฉุกเฉินเพื่อแจ้งเหตุแก่ตำรวจโดยไม่ต้องไปที่สถานีตำรวจและสามารถโต้ตอบเพื่อแจ้งพิกัดเกิดเหตุฉุกเฉินได้ซึ่ง เป็นนวัตกรรมที่เกิดขึ้นมาแล้วและสามารถนำไปต่อยอดได้และเกาะพะงันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

2. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ต้องพัฒนาระบบความปลอดภัยในการท่องเที่ยวของเกาะพะงันให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะตามมาตรการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC) ของสภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Council: GSTC) และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้การรับรองระดับโลก ด้านความปลอดภัย โดยเกณฑ์ในการพัฒนาพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวมีทั้งหมด 4 มิติ โดยมิติแรกเป็นเรื่องของการบริหารจัดการซึ่งรวมถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและการจัดทำแผน มิติที่สองด้านสังคมเศรษฐกิจ มิติที่สามด้านวัฒนธรรมและมิติที่สี่ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 4 มิตินี้มีทั้งหมด 41 ข้อ 105 ตัวชี้วัด

3. เกาะพะงันในฐานะเจ้าของพื้นที่และเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวต้องให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในพัฒนาและสร้างระบบการจัดการท่องเที่ยวให้ปลอดภัย เพราะการให้ประชาชนหรือเจ้าของพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมจะสามารถทำให้แก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยจากการท่องเที่ยวได้ตรงจุด โดยสร้างความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนทรัพยากรพัฒนาและสร้างระบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย เช่น การจัดตั้งเครือข่ายความปลอดภัยระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ สร้างช่องทางการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความปลอดภัยระหว่างเครือข่าย จัดกิจกรรมอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านความปลอดภัยระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ

4. เนื่องจากสังคมสมัยใหม่และโลกสมัยใหม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังนั้นกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยวต้องศึกษา วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ ตลอดจนพัฒนา กลไก ระบบเฝ้าระวังและป้องกันภัยที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและเผยแพร่และแจ้งเตือนภัยแก่นักท่องเที่ยวร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและเกาะพะงันเพื่อพัฒนากลไกและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

5. เกาะพะงัน ต้องมีการจัดตั้ง War Room เพื่อดูแลนักท่องเที่ยวและสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวตลอด 24 ชั่วโมง โดยร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อประสานงานด้านข้อมูลทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ รวมถึงการพัฒนาแอปพลิเคชันหรือแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแจ้งเตือนภัยทั้งอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติและช่องทางการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

10. เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2565). *แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว 2566-2570*. กองพัฒนาบริการ ท่องเที่ยวกรมการท่องเที่ยว.
- กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2567). *Model การจัดการความปลอดภัยนักท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2568, จาก <http://thaicrimes.org/model->
- กองสารนิเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2566). พล.ต.อ.สุรเชษฐ์ แกล้วปิดคดีฆ่าหั่นศพแพทย์ชาวโคลอมเบียร่วมกับสถานทูตประสานญาติอำนวยความสะดวกกลับ. สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2568, จาก <https://saranitet.police.go.th/pr-news/mission-commander/>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). *การจัดการการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2568, จาก http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view=article&id=218:tourismelement&catid=25:the-project&Itemid=72.
- งานวิเคราะห์ตลาดต่างประเทศ กองกลยุทธ์การตลาด. (2566). *สถานการณ์ท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศ เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2566 และสรุปภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศปี 2566*. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2568, จาก <https://tatreviewmagazine.com/article/inter-q1-2024/>.
- จุฬาลักษณ์ พันธ์ง. (2561). การจัดการความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่เมืองพัทยา. *วารสารการเมืองการบริหารและกฎหมาย*, 11(2), 509-534.
- दनय रेणुसोन, बुधरिन पेङ्गบุญ, กานต์ สิ้นสืบผล, พิพัฒน์ ชื่นสุขจิตต์, กฤษฎา พงษ์ประเสริฐ, กฤษฎี จ่างตระกูล และ สิริมา ทองอมร. (2565). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการความปลอดภัยทางถนน: กรณีศึกษาชุมชนทองเอน*. การประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 27, วันที่ 24-26 สิงหาคม 2565 จ.เชียงราย. 1-10.
- ดำเกิง โถทองและคณะ. (2550). *เส้นทางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมในประเทศไทย กัมพูชา ลาว*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ทัชชกร แสงทองดี. (2561). รูปแบบความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการอาชีวศึกษาและนิเทศศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*, 4(2), 22-38.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2561). *หนุ่มตีหัวนักท่องเที่ยวฝรั่ง ขอโทษสังคม วอนอย่าด่าลามปามไปถึงพ่อแม่*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2568, จาก <https://www.thairath.co.th/news/society/1363693>.
- ธนพล อินประเสริฐกุลและรักษ์พงศ์ วงศาโรจน์. (2563). ความตระหนัก ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีต่อภัยเสี่ยงและมาตรการความปลอดภัยแหล่งท่องเที่ยว. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 23(1), 39-53.
- พยอม ธรรมบุตร. (2546). *แบบการตรวจสอบการศึกษาชุมชน*. สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิชญภา ศิริรัตน์. (2566). *นวัตกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทย ความท้าทายใหม่ในเวทีโลก*. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2568, จาก <https://www.nia.or.th/Sustainable-Tourism-Innovation-in-Thailand>
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาจริย์ ผลประเสริฐ. (2550). *ประสิทธิผลของแผนปฏิบัติการ: การรักษาความปลอดภัยและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2566). *รอบได้แล้วหนุ่มพม่าทางเพื่อนร่วมงานเจ็บ 4 ราย เจ้าหน้าที่ปิดล้อมนานกว่า 30 ชั่วโมง*. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2568, จาก <https://mgronline.com/south/detail/9660000023266>.
- พิมพ์พลัส พงศกรรังศิลป์, กนกวรรณ แก้วอุไทย, สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์, ฉัตรชัย เงินแสงสรวย และ กฤษณะเดช เจริญสุธาสินี (2561). *ศักยภาพทางการท่องเที่ยวและจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. รายงานฉบับสมบูรณ์สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ภณสิทธิ์ อ้นยะ. (2563). *ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย*. *วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ*, 2(1), 331-340.
- มนัส สุวรรณและคณะ. (2541). *การจัดการการท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. ไทยวัฒนาพานิช.
- มติชน. (2562). *ตำรวจเร่งล่าตัวคนร้ายข่มขืนแหม่มนอร์เวย์ที่เกาะพะงัน*. สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2568, จาก https://www.matichon.co.th/region/news_1492696.
- มติชน. (2561). *แหม่มผู้ดี แจ้งความถูกข่มขืน ตร.เกาะพะงัน โรทำคดี สุดท้ายแค้นโนไปเอง*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2568, จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_1144593.
- รัฐบาลไทย. (2567). *นายกฯ สั่งการเพิ่มความเชื่อมั่น “เมืองไทยปลอดภัย” ด้วยมาตรการให้คุ้มครองช่วยเหลือและเยียวยานักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ไทย แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพและปลอดภัยระดับโลก*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2568, จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/79297>.
- สุไรดา กาขอ. (2561). *แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวพื้นที่ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล*. คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สนิทดเดช จินตนาและอารีวรรณ หัสติน. (2563). *ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครในมุมมองของนักท่องเที่ยวต่างชาติ*. *วารสารศิลปศาสตร์ มทร.ธัญบุรี*, 1(2), 33-43.

สำนักมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว. (2558). *แผนยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ*. สำนักงานกิจการโรง พิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. จรัญ สนิทวงศ์การพิมพ์.

Cohen , J.M. and Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee Center for International Studies. Cornell University.

Sunthorn BOONKAEW, Somnuk AUJIRAPONGPAN, Neeranat KAEWPRASERT RAKANGTHONG, Nattakorn POTIYA, Jaturon JUTIDHARABONGSE (2021) *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(6), 1067–1077

